

METSÄALAN ORGANISAATIOKOMITEAN
MIETINTÖ

SUMMARY:
THE REPORT OF THE FORESTRY ORGANIZATION COMMITTEE

HELSINKI 1963

METSÄALAN ORGANISAATIOKOMITTEAN
MIEHINTÖ

THE REPORT OF THE FORESTRY ORGANIZATION COMMITTEE

Helsinki 1963. Valtioneuvoston kirjapaino

Valtioneuvosto asetti 29 päivänä syyskuuta 1962 komitean tekemään kiireellisesti ehdotuksen ylimmästä maatalousministeriön alaisesta metsäalan hallinto- ja toimeenpano-organisaatiosta. Komitean pu-

heenjohtajaksi kutsuttiin pääjohtaja Antero Piha ja varapuheenjohtajaksi kansliapäällikkö Pauli Lehtosalo sekä jäseniksi metsänhoitaja Yrjö Hassi, professori Erkki K. Kalela, metsänhoitaja Olavi Linnamies,

VALTIONEUVOSTOLLE

metsäneuvos Einar Malmström, metsäneuvos Veikko Pohjanpelto ja hallitusneuvos Jorma Punovuori.

Komitea otti nimekseen metsäalan organisaatiokomitea ja kutsui sihteerikseen metsänhoitaja lainopin kandidaatti Tapio Korpelan.

Tehtäväänsä suorittaessaan komitea on kuullut asiantuntijana hallitusneuvos Erkki Canthia.

Nykyisin voimassa oleva maatalousministeriön alaisen metsäalan hallinto- ja toimeenpano-organisaatio on luotu pääosiltaan 1920-luvulla metsähallinnon viroista ja palvelustoimista annetulla lailla (166/21) ja metsähallinnosta annetulla asetuksella (167/21) sekä yksityismetsälailla (161/28). Kun nämä metsähallintoa koskevat keskeiset säädökset vanhentuneina ja puutteellisina eivät enää vastaa nykyisiä vaatimuksia, on niiden uusiminen katsottu erittäin tarpeelliseksi ja kiireelliseksi.

Maatalousministeriö asettikin 14 päivänä syyskuuta 1960 toimikunnan (metsähallintotoimikunta) laatimaan ehdotuksen metsähallinnosta annetun asetuksen (167/21), metsähallinnon johtosäännön sisältävän valtioneuvoston päätöksen (212/22) ja puiden myynnistä valtionmetsistä annetun valtioneuvoston päätöksen (140/22) uudistamiseksi huomioon ottaen, että metsähallitus edelleen säilyy keskusvirastona ja ettei sen budjettioikeudellista luonnetta liiketoiminnan osalta periaatteellisesti muuteta. Saamansa tehtävän rajoissa toimikunta laati ensimmäisenä työnään ehdotuksen hallituksen esitykseksi laiksi metsähallinnosta ja ehdotuksen asetukseksi metsähallinnosta, jotka se jätti 12 päivänä kesäkuuta 1962 maatalousministeriölle.

Samoin maatalousministeriö asetti 1 päivänä helmikuuta 1961 toimikunnan (yksityismetsätalouden organisaation tarkistamistoimikunta) kiireellisesti selvittämään yksityismetsätalouden ja siihen liittyvän metsänparannustoiminnan johdossa ja organisaatiossa esiintyvät puutteet ja tekemään ehdotuksen sekä näitä koskevien säännöksiä muuttamiseksi että yksityismetsätalouden edistämistarkoituksiin myönnettujen valtion varojen käyttöä koskevien säännöksiä tarkistamiseksi siten, että puheena

olevat säännökset vastaavat yksityismetsätalouden piirissä viime aikoina tapahtunutta kehitystä. Toimikunta jätti 21 päivänä kesäkuuta 1962 ensimmäisenä osamietintönään hallituksen esityksen muotoon laatimansa ehdotuksen yksityismetsälain muuttamisesta.

Lisäksi maatalousministeriö asetti 13 päivänä syyskuuta 1961 toimikunnan (metsänparannuslakitoimikunta) kiireellisesti laatimaan ehdotukset uudeksi metsänparannuslaiksi ja -asetukseksi huomioon ottaen metsänparannustoiminnassa saadut kokemukset sekä tekemään säännöksiin tapahtuneen kehityksen edellyttämät muutokset. Toimikunta valmistelee parhaillaan mainittuja uusia säännöksiä.

Jätetyissä mietinnöissä esitettiin huomattavia uudistuksia ja organisaatiomuutoksia. Kuitenkin ilmeni, ettei tarvittavia uudistuksia voida toteuttaa näiden esitysten pohjalta, koska toimikuntien saamat toimeksiannot eivät käsittäneet metsäalan hallinto- ja toimeenpano-organisaation muuttamista kokonaisuudessaan, jota ehdotetut muutokset olisivat edellyttäneet, ja koska toimikuntien tekemät ehdotukset olivat erikseen tehtyinä osaksi keskenään ristiriitaisia ja vaikeasti yhteen sovitettavia.

Komitea on laatinut yleisluonteisen ehdotuksen ylimmän maatalousministeriön alaisen metsäalan hallinto- ja toimeenpano-organisaation järjestämiseksi. Kun edellä mainitut toimikunnat jatkavat niille annettujen tehtävien suorittamista, komitea ei ole laatinut yksityiskohtaista ehdotusta tarvittavine laki- ja muine säädösehdotuksineen, koska se katsoo tarkoituksenmukaisemmaksi, että toimikuntien tehtäväksi annetaan tarkistaa laatimansa ehdotukset tämän periaatemietinnön pohjalta.

Komitea jättää tämän ohella kunnioittaen valtioneuvostolle ehdotuksensa, johon liittyy komitean jäsenen metsäneuvos Pohjanpellon erillinen metsänparannushenkilökunnan toimeen ottamista ja palkkausta koskeva kannanilmaisu. Samalla komitea ehdottaa, että sille varattaisiin tilaisuus antaa lausunto edellä mainittujen toimikuntien mietinnöistä ennen kuin ne annetaan maatalousministeriölle.

Huomioon ottaen metsätaloutemme merkitys ja osuus koko kansantaloudessamme ja jotta maatalousministeriön nimi vastaisi paremmin sen tehtävää, komitea ehdot-

taa, mennen tosin toimeksiantonsa ulkopuolelle, että maatalousministeriön nimi muutettaisiin maatalous- ja metsäministeriöksi.

Helsingissä 31 päivänä tammikuuta 1963.

Antero Piha

Pauli Lehtosalo

Erkki K. Kalela

Einar Malmström

Jorma Punovuori

Yrjö Hassi

Olavi Linnamies

Veikko Pohjanpelto

Tapio Korpela

Metsäneuvoston puolesta...
Kokouskäsikirja...
Metsäalan organisaation uudistus...

Komitean puolesta...
Metsäalan organisaation uudistus...

Toimintasuunnitelma...
Metsäalan organisaation uudistus...

Metsäalan organisaation uudistus...
Metsäalan organisaation uudistus...

Metsäalan organisaation uudistus...
Metsäalan organisaation uudistus...

Metsäalan organisaation uudistus...
Metsäalan organisaation uudistus...

Metsäalan organisaation uudistus...
Metsäalan organisaation uudistus...

Metsäalan organisaation uudistus...
Metsäalan organisaation uudistus...

Metsäalan organisaation uudistus...
Metsäalan organisaation uudistus...

Metsäalan organisaation uudistus...
Metsäalan organisaation uudistus...

Metsäalan organisaation uudistus...
Metsäalan organisaation uudistus...

Metsäalan organisaation uudistus...
Metsäalan organisaation uudistus...

Metsäalan organisaation uudistus...
Metsäalan organisaation uudistus...

Metsäalan organisaation uudistus...
Metsäalan organisaation uudistus...

Metsäalan organisaation uudistus...
Metsäalan organisaation uudistus...

Metsäalan organisaation uudistus...
Metsäalan organisaation uudistus...

Metsäalan organisaation uudistus...
Metsäalan organisaation uudistus...

Metsäalan organisaation uudistus...
Metsäalan organisaation uudistus...

Metsäalan organisaation uudistus...
Metsäalan organisaation uudistus...

Metsäalan organisaation uudistus...
Metsäalan organisaation uudistus...

Metsäalan organisaation uudistus...
Metsäalan organisaation uudistus...

Metsäalan organisaation uudistus...
Metsäalan organisaation uudistus...

Metsäalan organisaation uudistus...
Metsäalan organisaation uudistus...

Metsäalan organisaation uudistus...
Metsäalan organisaation uudistus...

Metsäalan organisaation uudistus...
Metsäalan organisaation uudistus...

Metsäalan organisaation uudistus...
Metsäalan organisaation uudistus...

Metsäalan organisaation uudistus...
Metsäalan organisaation uudistus...

Metsäalan organisaation uudistus...
Metsäalan organisaation uudistus...

Metsäalan organisaation uudistus...
Metsäalan organisaation uudistus...

Metsäalan organisaation uudistus...
Metsäalan organisaation uudistus...

EHDOTUS

ylimmän maatalousministeriön alaisen metsäalan hallinto- ja toimeenpano-organisaation järjestämiseksi.

Maatalousministeriön alaiset metsäalan tehtävät

Maatalousministeriön alaisessa metsäalan toimintasektorissa voidaan erottaa metsäntutkimuksen lisäksi neljä tehtäväryhmää:

- 1) metsätalouden alalla olevat yleistehtävät (metsätalouselinkeinon intressien hoitaminen);
- 2) valtion metsä- ja maaomaisuuden hoito ja käyttö;
- 3) yksityismetsätalouden kehittäminen ja valvonta; sekä
- 4) muiden tehtävien hoitaminen.

Mainittujen tehtävien hoitaminen kuuluu nykyisin, maatalousministeriössä ja valtioneuvostossa tapahtuvaa toimintaa lukuunottamatta, ensi sijaisesti metsähallitukselle siltä osin kuin niitä hoidetaan valtion viranomaisten toimesta. Eräinä poikkeuksina voidaan mainita asutushallituksen ja maataloushallituksen hallinnassa olevien metsien hoito ja käyttö sekä näiden keskusvirastojen muu metsätalouteen liittyvä toiminta. Näitä tehtäviä ei tässä ehdotuksessa käsitellä, koska ne ensi sijaisesti asutustoimintaan ja maatalouteen liittyvinä jäävät komitean saaman toimeksiannon ulkopuolelle.

Mahdollisuudet järjestää metsäalan tehtävien hoito uudelleen

Sekä metsähallintotoimikunta että yksityismetsätalouden organisaation tarkistamistoimikunta ovat kumpikin mietintönsä perusteluissa todenneet, että metsäalan nykyiset organisaatiot — toisaalta metsähallitus sekä toisaalta keskusmetsäseurat

ja metsänhoitolautakunnat — monista syistä ovat kireällisen uudistamisen tarpeessa ja että niille kuuluvat, edellä mainitut hallinto- ja toimeenpanotehtävät vaativat uudelleen järjestelyä. Tämä voidaan suorittaa, erityisesti yksityismetsätaloutta silmällä pitäen, seuraavin tavoin:

- 1) perustamalla metsähallituksen rinnalle lähinnä yksityismetsätaloutta varten uusi maatalousministeriön alainen keskusvirasto;
- 2) siirtämällä kaikki yksityismetsätaloutta koskevat asiat metsähallituksesta maatalousministeriöön;
- 3) perustamalla suoraan maatalousministeriön alainen neuvottelukunnan luontoinen elin, metsäneuvosto, kuten yksityismetsätalouden organisaation tarkistamistoimikunta on ehdottanut, ja siirtämällä maatalousministeriöön nykyisin metsähallitukselle kuuluvista yksityismetsätaloutta koskevista asioista ne, jotka edellyttävät viranomaisen ratkaisua tai päätöstä, metsäneuvoston, keskusmetsäseurojen ja metsänhoitolautakuntien hoitaessa muut asiat; taikka

4) organisoimalla nykyinen metsähallitus »yleismetsähallitukseksi», jonka ylin johto edustaa mahdollisimman tasapuolisesti ja voimakkaasti edellä mainittuja neljää sektoria ja samalla koko maan metsätaloutta ja johon keskitetään — aikaisemmin mainituin rajoituksin — kaikki maatalousministeriön alaiset, luonteeltaan keskusvirastoportaalle kuuluvat hallinnolliset metsäasiat, keskusmetsäseurojen ja metsänhoitolautakuntien hoitaessa muut yksityismetsätaloutta koskevat asiat.

Komitea pitää parhaana ja toteuttamiskelpoisimpana ratkaisuna neljättä vaihtoehtoa. Tämän etuina voidaan mainita:

1) Metsäasiain johto keskittyisi yhteen elimeen, metsäalan ammatilliseen keskusvirastoon. Tämä keskittäminen merkitsisi ilmeisesti nykyistä voimakkaampien ja keskitetympien mahdollisuuksien luomista metsätalouden kehittämiseksi ja samalla yhdenmukaisuutta asioitten hoidossa. Se vaimentaisi myös mahdollisten etupoliittisten, yleensä lyhytaikaisten ja pitkäjänteiseen metsätaloudelliseen toimintaan huonosti sopivien heilahtelujen vaikutuksen metsäasioitten ylimmässä johdossa.

2) Valtion metsätaloudella ja yksityismetsätaloudella on monia yhteisiä asioita, joita ei voida tarkoituksenmukaisesti jakaa kahdelle rinnakkaiselle organisaatiolle ja joita ei ole syytä siirtää maatalousministeriöön (esim. ammatillinen metsäopetus sekä siemen- ja taimituotanto).

3) Toteuttamalla mainittu vaihtoehto voidaan välttää valtiohallinnon organisaatioperiaatteiden mukaisesti sellaisten asioiden siirtäminen ministeriöön, jotka voidaan ratkaista keskusvirastoportaassa.

4) Lisäksi voidaan mainita, että yksityismetsätalouden taholla ilmeisesti suhtaututtaisiin entistä myönteisemmin viranomaisten toimenpiteisiin, kun sen asioita hoidettaisiin »yleismetsähallituksessa» nykyisen metsähallituksen sijasta, joka yleisen mielipiteen mukaan ja suurelta osalta tosiasiallisestikin toimii valtion metsäin hallintoelimenä.

5) Ruotsinkielisellä taholla tulnaisiin suhtautumaan suuremmalla ymmärtämyksellä »yleismetsähallitukseen» kuin keskusmetsäseuroja yhdistävään metsäneuvostoon, jonka perustaminen olisi tarpeen, mikäli keskusmetsäseurat ja sitä kautta metsänhoitolautekunnat tulisivat suoraan maatalousministeriön alaisiksi.

Uudelleen järjestettävän metsähallituksen tehtävät

Metsähallinnosta annetun ja voimassa olevan asetuksen mukaan nykyisen metsähallituksen tehtävänä on hoitaa, valvoa ja edistää Suomen metsätaloutta. Tämä tärkeä periaate olisi edelleenkin säilytettävä metsäasioita hoitavan keskusviraston ylei-

senä toimintaohjeena ja »perustuslakina». Huomioon ottaen metsätalouden jatkuvasti lisääntyvän merkityksen koko kansantaloudessamme olisi tätä ohjetta entisestään tehostettava erityisesti puun tuotannon osalta, ottamalla siihen myös yleinen säännös päämäärästä, johon on pyrittävä valtakunnan alueella olevia metsiä käytettäessä. Kun lisäksi metsähallituksen välittömään hallintaan ja hoitoon kuuluvat kaikki ne valtion omistamat suuret maa- ja vesialueet, joita ei erikseen ole annettu jonkin muun viranomaisen hallintaan, ja kun myös yksityismetsätalouden organisaatio edellä esitetyn mukaisesti eräitten asioiden osalta tulisi kytkettäväksi tähän »yleismetsähallitukseen», on pidettävä asianmukaisena, kuten metsähallintotoimikuntakin on ehdottanut, että metsähallituksen tehtävistä säädetään lailla eikä tähänastiseen tapaan vain hallinnollisilla säädöksillä. — »Yleismetsähallitus» nimistä elintä ei tietenkään olisi tarkoitus luoda, vaan se toimisi metsähallitus nimisenä, mitä nimitystä seuraavassa on käytetty tässä osittain uudessa merkityksessä.

Kaiken sen perusteella, mitä edellä on esitetty, tulisi metsähallituksen tehtävät metsähallinnosta annettavassa laissa määrittää seuraavaan tapaan:

»1 §.

Valtakunnan alueella olevaa metsää on pyrittävä niin käsittelemään, että taloudellisesti edullinen, kohoava puun tuotto tulee kestävästi turvatuksi ja maan tuottokyky mahdollisuuden mukaan hyväksi käytetyksi. Niin ikään on sellaiset vajaatuottoisessa tai tuottamattomassa tilassa olevat maat, jotka tarkoituksenmukaisimmin voidaan käyttää metsätalouteen, pyrittävä saattamaan täyteen metsän kasvuun.

2 §.

Maan metsähallintoa johtaa maatalousministeriön alaisena keskusvirastona metsähallitus.

3 §.

Edellä 1 §:ssä mainittujen päämäärien saavuttamiseksi metsähallituksen tulee erityisesti:

1) valvoa maan metsätalouden yleistä etua ja ryhtyä tarvittaviin toimenpiteisiin

metsätalouden toimintaedellytysten parantamiseksi;

2) hoitaa, suojella ja käyttää hallinnassaan olevaa valtion metsä- ja maaomaisuutta päämääränä kohoava puun tuotto ja liiketaloudellisesti edullinen tulos, pitäen saman aikaisesti silmällä yleistä etua;

3) valvoa ja edistää keskusmetsälautakuntien ja piirimetsälautakuntien toimintaa yksityismetsätalouden kehittämiseksi sen mukaan kuin siitä erikseen säädetään; sekä

4) suorittaa ne tehtävät, jotka sille muiden säännösten ja määräysten mukaan kuuluvat.»

Metsähallituksen organisaatio ja virkamiehet

Metsähallituksen organisaation tulisi yleisrakenteeltaan olla oheisen piirroksen mukainen, mihin piirroksen on myös yhdistetty yksityismetsätalouden valvonta- ja edistämisen organisaation pääpiirteet sekä sen yhteydet metsähallitukseen.

Metsähallituksen päällikkönä on pääjohtaja. Lisäksi metsähallituksessa on kaksi ylijohtajaa ja hallinnonjohtaja. Ylijohtajat ja hallinnonjohtaja ovat pääjohtajan ohella vastuussa koko metsähallituksen toiminnasta. Toinen ylijohtajista valvoo ja johtaa erityisesti valtion metsätoimen osastojen toimintaa sekä toinen yksityismetsäin osaston ja metsäopetusosaston toimintaa. Tämä ylijohtaja toimii samalla yksityismetsäin osaston päällikkönä. Hallinnonjohtaja valvoo ja johtaa hallinnollisten osastojen toimintaa, toimimalla mahdollisesti samalla jonkin hallinnollisen osaston päällikkönä. — Tämän metsähallituksen ylimmän johtoportaan tehtävänä on erityisesti huolehtia siitä, että metsähallinnosta annettavan lain 3 §:n 1 kohdan vaatimus koko metsätalouden yleisen edun valvomisesta ja tarvittaviin toimenpiteisiin ryhtymisestä tulee toteutetuksi.

Lukuun ottamatta seuraavassa esille otettavaa periaatteellista kannanottoa komitea ei tässä ehdotuksessaan ole puuttanut valtion metsälaitoksen organisaatioon, jolla tarkoitetaan sitä organisaatiota, joka hoitaa, suojellee ja käyttää metsähallituksen hallinnassa olevaa valtion metsä- ja maaomai-

suutta. Paitisi sitä, että se menisi komitean saaman tehtävän ulkopuolelle, komitea ei kokoonpanonsa vuoksi katso omaavansa siihen riittäviä edellytyksiäkään. Valtion metsälaitoksen organisaation yksityiskohdainen järjestely ehdotetaankin jätettäväksi tässä mietinnössä esitetyltä pohjalta metsähallintotoimikunnalle.

Komitea on kuitenkin joutunut määrittelemään kantansa valtion metsälaitoksen organisaation perusmuodon suhteen. Perusteellisen harkinnan jälkeen komitea on päätenyt siihen, että metsähallituksen valtion metsälaitoksenkin osalta tulisi säilyttää virastomuotonsa. Muina mahdollisina organisaatiomuotoina voidaan ajatella valtionmetsien muuttamista osakeyhtiöksi tai itsenäisenä laitoksena toimivaksi liikeyritykseksi kuten Postisäästöpankki. Vaikka virastomuoto kieltämättä merkitsee tiettyä sidonnaisuutta ja jäykkyyttä liikkeenhoitollisessa mielessä, on asiaa harkittaessa kuitenkin toisaalta painotettava, että valtionmetsät muodostavat meillä kansallisuusomaisuuden, jonka hallinnossa puhtaasti taloudellisten etujen ohella on otettava huomioon monia muitakin näkökohtia, kuten esimerkiksi valtionmetsien luonne yleisenä maareservinä, työllisyyden ylläpitäminen jne. Metsähallinnon yhteys valtakunnan muuhun hallintoon on näin ollen pysyttävä riittävän kiinteänä, mihin virastomuoto tarjoaa parhaat edellytykset. Liikkeyritys-muotoon siirtyminen toisi myös mukanaan vaikeasti ratkaistavia virkamiesoikeudellisia ongelmia ja tekisi periaatteellisesti arveluttavaksi sijoittaa sen puitteisiin yleisiä metsäpoliittisia ja hallinnollisia tehtäviä.

Komitea pitää kuitenkin välttämättömänä, että virastomuotoisellekin valtion metsälaitokselle annetaan liiketaloudellisten näkökohtien vaatima riittävä liikkeenhoitollinen vapaus.

Metsäopetusosasto käsittelee metsähallitukselle kuuluvalla osalla yksityismetsätalouden edistämisenjärjestöjen harjoittamaan ja muuhun yksityiseen metsäalan koulutukseen liittyvät asiat samoin kuin myös kaikki metsähallituksen välittömästi harjoittamaa metsäalan koulutusta koskevat asiat. Täten saadaan keskitetyksi koko koulutustoimi saman ylijohtajan ja osaston alaisuuteen.

Yksityismetsäin osasto jakaantuu metsänparannustoimistoon ja yksityismetsäin toimistoon. Metsänparannustoimisto käsittelee asiat, jotka koskevat metsänparannuslain mukaista tai muuta valtion varoilla yksityismetsissä suoritettavaa metsänparannustoimintaa, siltä osin kuin ne edellyttävät viranomaisen käsittelyä. Yksityismetsäin toimisto käsittelee muut kuin metsäopetusosastolle tai metsänparannustoimistolle kuuluvat metsähallituksessa käsiteltävät yksityismetsätaloutta koskevat tai siihen liittyvät asiat.

Hallinnollisissa osastoissa, jotka luetaan kuuluviksi valtion metsälaitokseen, käsitellään keskusviraston talous-, tarkastus-, oikeudellisten yms. asioiden lisäksi muun muassa metsäpaloasiat, puutavaran mitaus, vesilain mukaiset tehtävät, jotka tulisi keskittää kaikki samaan toimistoon, keräilytuotteiden viennin valvonta sekä muut yleishallinnolliset tehtävät.

Kelpoisuusehdot eräisiin virkoihin

Kun metsähallituksen ylimmälle johdolle annetaan tehtäväksi tasapainoisesti valvoa ja edistää maan koko metsätaloutta, se edellyttää vastaavaa monipuolisuutta johdon piirissä. Erityisesti on vahvistettava yksityismetsätaloudellista asiantuntemusta. Tämän vuoksi tulee nimenomaan siltä ylijohtajalta, joka johtaa yksityismetsäin osaston ja metsäopetusosaston toimintaa, sekä yksityismetsäin toimiston toimistopäälliköltä muiden kelpoisuusehtojen lisäksi vaatia yksityismetsätalouden yksityiskohtainen ja monipuolinen tuntemus sekä menestyksellinen toiminta sen alaan kuuluvissa tehtävissä. Metsäopetusosaston päälliköltä vaaditaan riittävä perehtyneisyys osaston toimialaan kuuluvaan koulutustoimintaan.

Metsähallituksen istunto

Metsähallituksen istuntoon ottavat osaa pääjohtaja puheenjohtajana sekä jäsenenä kumpikin ylijohtaja ja hallinnonjohtaja. Istuntoon ottaa lisäksi osaa päätösvaltaisena sen osaston osastopäällikkö, jonka toimialaan kokonaan tai pääasiallisesti kuuluva asiaa käsitellään. Käsiteltäessä sellaisen

osaston toimialaan kuuluvaa asiaa, jonka päällikkönä on ylijohtaja tai hallinnonjohtaja, ottaa istuntoon lisäksi, asiantuntemuksen vahvistamiseksi esillä olevan ratkaisun suhteen, päätösvaltaisena osaa asianomaisen toimiston toimistopäällikkö.

Metsähallintotoimikunnan ehdotus metsähallintoasetukseksi sisältää luettelon metsähallituksen istunnossa käsiteltävistä asioista. Se peittää ne asiat, jotka uudelleen organisoidun metsähallituksenkin istunnossa on käsiteltävä paitsi että luetteloon on lisättävä ne asiat, jotka yksityismetsätalouden osalta vaativat käsittelyä metsähallituksen istunnossa.

Yksityismetsätalouden organisaatio

Komitea edellyttää, että keskusmetsäseuroille ja metsänhoitolautakunnille kuuluvat tehtävät tullaan vastaisuudessa hoitamaan yksityismetsätalouden organisaation tarkistamistoimikunnan mietinnössä ehdotettujen keskusmetsälautakuntien ja piirimetsälautakuntien toimesta. Keskusmetsälautakunnat ja piirimetsälautakunnat olisivat toimeenpanevia, itsehallintopohjalla toimivia elimiä, jotka vastaisivat yksityismetsälain mukaisista tehtävistä ja muusta yksityismetsätalouden edistämisestä.

Niiden keskusmetsälautakuntien tehtäväpiiriin kuuluvien asioiden osalta, jotka edellyttävät valtioneuvoston tai sen ministeriöiden ratkaisua, metsähallitus toimii keskusvirastona. Muista asioista ainoastaan ne, jotka edellyttävät valtion hallinnollisen viranomaisen toimenpidettä tai ratkaisua, mutta joita ei ole tarvetta saattaa ministeriön ratkaistavaksi, käsitellään metsähallituksessa. Tällaisia asioita ovat muun muassa valtion varojen käyttöä koskevat päätökset milloin ne koskevat keskusmetsälautakuntien tai piirimetsälautakuntien omaa etua, mikäli asia ei kuulu valtioneuvostolle tai sen ministeriölle. Samoin metsähallitus toimii valitusviranomaisena kaikkiin keskusmetsälautakuntien ja piirimetsälautakuntien toimenpiteisiin nähden, milloin ne saattavat loukata yksityisen etua ja oikeutta, mikäli muualla ei ole toisin säädetty. Niistä asioista, joihin nähden metsähallituksella on valvonta- ja tarkastus-

velvollisuus, tulee yksityismetsälain sisältää selvä ja täsmällinen maininta.

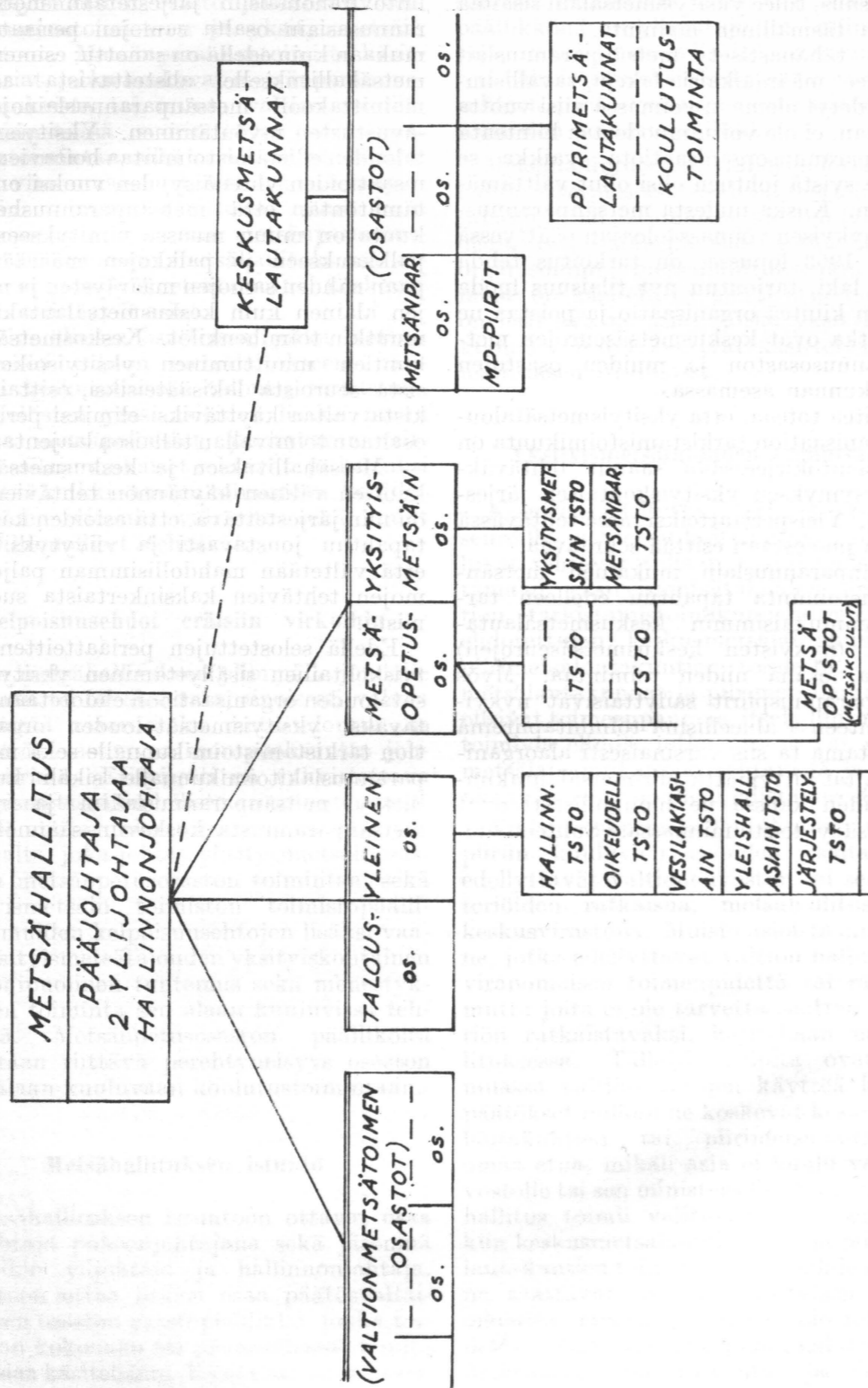
Kun tähänastiset metsänparannuslait ovat olleet määräaikaisia lakeja, tavallisimmin säädetyt olemaan voimassa viisi vuotta kerrallaan, ei ole voitu muodostaa kiinteätä metsänparannusorganisaatiota, vaikka se monista syistä johtuen olisi ollut välttämätöntäkin. Koska uudesta metsänparannuslaista, nykyisen voimassaoloajan päättyessä vuoden 1963 lopussa, on tarkoitus tehdä pysyvä laki, tarjoutuu nyt tilaisuus luoda tällainen kiinteä organisaatio ja poistaa ne erot, jotka ovat keskusmetsäseurojen metsänparannusosaston ja muiden osastojen henkilökunnan asemassa.

Komitea toteaa, että yksityismetsätalouden organisaation tarkistamistoimikunta on toimeksiantokirjeessään saanut tehtäväkseen kysymyksen yksityiskohtaisen järjestämisen. Yleisperiaatteiksi tässä tehtävässä komitea puolestaan esittää seuraavaa.

Metsänparannuslain mukainen metsänparannustoiminta tapahtuu edelleen tarkoituksenmukaisimmin keskusmetsälautakuntien (nykyisten keskusmetsäseurojen) toimesta, osana niiden toimintaa. Myös metsänparannuspiirit säilyttäisivät nykyisen luonteensa alueellisina toimintapiireinä muodostamatta siis varsinaisesti alaorganisaatiota tai liittymättä piirimetsälautakuntiin, joiden kanssa ne luonnollisesti ovat kiinteässä yhteistoiminnassa. Suhteet hal-

lintoviranomaisiin järjestetään metsänparannusasiain osalta samojen periaatteiden mukaan kuin edellä on sanottu; esimerkkinä metsähallitukselle alistettavista asioista mainittakoon metsänparannuslainojen ja -avustusten myöntäminen. Yksityismetsätalouden edistämistoimintaa hoitavien organisaatioiden yhtenäisyyden vuoksi on välttämätöntä, että metsänparannushenkilökunta on muun muassa nimitykseen sekä palkkaukseen ja palkkojen määräämistään nähden samojen määräysten ja muotojen alainen kuin keskusmetsälautakuntien muutkin toimihenkilöt. Keskusmetsälautakuntien muuttuminen yksityisoikeudellisista seuroista lakisäateisiksi, osittain julkista valtaa käyttäviksi elimiksi perustelee osaltaan toimivallan tällaisen laajentamisen. — Metsähallituksen ja keskusmetsälautakuntien välinen käytännön tehtävien jako on niin järjestettävä, että asioiden käsittely tapahtuu joustavasti ja viivytyksittä ja että vältetään mahdollisimman paljon samojen tehtävien kaksinkertaista suorittamista.

Edellä selostettujen periaatteitten yksityiskohtainen sisällyttäminen yksityismetsätalouden organisaatioon ehdotetaan jätettäväksi yksityismetsätalouden organisaation tarkistamistoimikunnalle sekä metsänparannuslakitoimikunnalle sikäli kuin se liittyy metsänparannuslakiin ja muihin metsänparannusta koskeviin säännöksiin.

Erillinen kannanilmaisu metsänparannushenkilökunnan palkkauksesta sekä toimeen ottamisesta ja erottamisesta

Yksityismetsätalouden organisaatiota järjestäessään metsäalan organisaatiokomitea on ehdottanut metsänparannuslain mukaisen metsänparannustoiminnan osalta, että se tapahtuu edelleen tarkoituksenmukaisimmin keskusmetsälautakuntien (nykyisten keskusmetsäseurojen) toimesta, osana niiden toimintaa. Myös metsänparannuspiirit säilyttäisivät nykyisen luonteensa alueellisina toimintapiireinä, muodostamatta siis varsinaisesti alaorganisaatiota tai liittymättä piirimetsälautakuntiin. Suhteet hallintoviranomaisiin järjestettäisiin metsänparannusasiain osalta samojen periaatteiden mukaan kuin muunkin keskusmetsälautakuntien toiminnan osalta, toisin sanoen kaikki ne asiat, jotka eivät edellytä valtion hallinnollisen viranomaisen toimenpidettä tai ratkaisua, käsiteltäisiin keskusmetsälautakunnissa. Lisäksi komitean enemmistö on katsonut tarkoituksenmukaiseksi, että metsänparannushenkilökunta on muun muassa nimitykseen sekä palkkaukseen ja palkkojen määräämistapaan nähden samojen määräysten ja muotojen alainen kuin keskusmetsälautakuntien muutkin toimihenkilöt.

Tähän viimeksi esitettyyn komitean kannanilmaisuun en katso voivani yhtyä. Asiaa harkittaessa on nimittäin otettava huomioon, että metsänparannushenkilökunnan palkkaus suoritetaan kokonaan valtion varoista eikä edes osaksikaan keskusmetsälautakuntien omista varoista. Komitea on muissa asioissa — esimerkiksi metsänparannuslainojen ja avustuksen osalta — katsonut, että valtion varojen käyttämisestä koskevat päätökset tulee viranomaisen ratkaista, mutta jättänyt huomioon ottamatta, että oikeus määrätä palkkauksesta merkitsee tosiasiallista oikeutta päättää valtion varojen käyttämisestä. Mikäli palkkojen määrääminen tapahtuu komitean enem-

mistön esittämällä tavalla, ei ole olemassa riittäviä takeita siitä, että palkkaus pysyy oikeassa ja arvostelun kestävässä suhteessa vastaavissa asemissa olevien valtion virkamiesten ja muiden järjestöjen toimihenkilöiden palkkoihin, jotka suoritetaan valtion varoista ja joiden määrääminen on yleensä tiukemmin valtion viranomaisten käsissä. Varsinkin kun kaikkien valtionavustusta nauttivien maatalouden edistämisyjärjestöjen tulee maatalousministeriön päätöksen, joka koskee niitä ehtoja, joita valtion avustusta nauttivien maatalouden edistämisyjärjestöjen tulee noudattaa (121/38), 8 ja 9 §:n nojalla, alistaa ylempien toimihenkilöiden nimitys- ja palkkausasiat maataloushallituksen hyväksyttäväksi, tulisi metsäpuolella menetellä vastaavalla tavalla, koska tämä menettely on osoittautunut tarkoituksenmukaiseksi. Näin saataisiin myös koko maatalousministeriön alainen maa- ja metsätalouden edistämisyjärjestöjen nimitys- ja palkkausasiain hoito saman kaltaiseksi.

Koska keskusmetsälautakunnat ja piirimetsälautakunnat tulevat varmaankin — kuten keskusmetsäseurat ja metsänhoitolautakunnat nykyisin — harjoittamaan laajaa taimituotantoa ja koska niitä erittäin lähellä olevan yhtiön toimesta harjoitetaan suurimittaista konetoimintaa, on välttämätöntä, että ylempien metsänparannusmiehistön riippumattomuus keskusmetsälautakunnista turvataan erityisellä nimittämisen ja erottamisenmenettelyllä. Tämä on välttämätöntä sen takia, että he voivat esimerkiksi taimien hankinta- ja urakkasopimuksia tehdessään vapaasti harkita mikä on valtiolle ja maanomistajalle edullisinta, tarvitsematta mahdollisen erottamisuhan alaisena valvoa keskusmetsälautakunnan harjoittaman liiketoiminnan etua.

Edellä esitetyin perustein katson, että milloin metsänparannuslain edellyttämiä tehtäviä hoitavalta keskusmetsälautakunnan toimihenkilöltä vaaditaan yliopistossa tai korkeakoulussa suoritettu loppututkinto, on toimet julistettava haettavaksi ja tulee keskusmetsälautakunnan, ohkeen liittäen

Helsingissä 28 päivänä tammikuuta 1963.

Veikko Pohjanpelto

kaikki hakemusasiakirjat, alistaa päätöksensä toimen täyttämistä sekä ehdotus toimen haltijalle tulevasta palkkauksesta metsähallituksen hyväksyttäväksi. Samoin on alistettava vastaavien toimihenkilöiden erottamista koskeva päätös metsähallituksen hyväksyttäväksi.

SUMMARY:

THE REPORT OF THE FORESTRY ORGANIZATION COMMITTEE

In September 1962 the Finnish Government appointed a committee to prepare urgently plans for the highest administrative and executive forestry organization under the Ministry of Agriculture. This Forestry Organization Committee submitted its report in February 1963. Dr. Antero Piha, Director-General of the State Board of Forestry, served as chairman of the Committee.

The plan judged best and most realistic by the Committee is that of modifying the present State Board of Forestry toward a more general organization. The board of directors would represent as closely as possible the different tasks — with the exception of forest research — falling under the forestry sector of the Ministry of Agriculture: that is, a variety of tasks of general nature, the management of State-owned forests and other lands, and the development and inspection of private forestry. Into the State Board of Forestry so organized would fall all these administrative duties in forestry which are under the Ministry of Agriculture and by their nature belong to the central bureau level.

The State Board of Forestry would be headed by a director-general. In addition, there would be two deputy directors and one administrative director. One of the deputy directors would supervise and direct the work of the departments concerned with State forestry and the other that of the departments of private forestry and of forestry education. The director-general, the two deputy directors, and the administrative

director would form a college which would be concerned with general policies. The meetings of the college would also be attended by the chief of the department, or in some cases the head of the bureau, concerned with the topic under consideration, as a member with full jurisdiction. The Committee has concluded that the State Board of Forestry should retain its bureau form also pertaining to the management of State forests.

The Committee works on the assumption that the duties of the Central Forestry Associations and the District Forestry Boards will be taken over by the Central Forestry and the District Forestry Boards mentioned in the report of the Committee on the Revision of the Organization of Private Forestry. They would be self-governing executive agencies responsible for the tasks laid down in the Private Forestry Law and for the advancement of private forestry. Only the matters requiring the action or decision of a government official but not needing to be submitted to the Ministry would be dealt with by the State Board of Forestry, other matters being left for the Central Forestry Boards and District Forestry Boards. The forest improvement work stipulated by the Law on Forest Improvement would be executed by the Central Forestry Boards. The division of the actual forest improvement work between the State Board of Forestry and the Central Forestry Boards would be made as practical and flexible as possible.